

Posudek na diplomovou práci

Autor/ka práce: Bc. Lenka Šupolíková

Název práce: Rozvoj lidského kapitálu v krajinách BRICS: vzdělávání v Číně, Indii a Juhoafrické republice

Obor/Rok: Mezinárodní vztahy/2021

Autor posudku (oponent): Mgr. Václav Vlček

Kritéria	Definice	Max. bodů	Získané body
Hlavní kritéria			
	Výzkumná otázka, formulace problému	10	8
	Teoretický konceptuální rámec	30	20
	Metodologie, analýza argumentace	40	30
<i>Celkem</i>		80	58
Vedlejší kritéria			
	Zdroje	10	7
	Styl	5	4
	Formální kritéria	5	3
<i>Celkem</i>		20	14
CELKEM		100	72

Slovní hodnocení:

Hlavní kritéria:

Předložená diplomová práce srovnává míru rozvoje lidského kapitálu ve vybraných zemích BRICS, konkrétně v Číně, Indii a Jihoafrické republice. Teoreticky vychází z konceptu lidského kapitálu a její hlavní premisou je, že investice do všeobecného vzdělání vede k rozvoji lidského kapitálu, a to ve výsledku k ekonomickému růstu. Jako empiricky velmi zajímavou otázku si práce klade, proč Jihoafrická republika dlouhodobě vykazuje výrazně horší výsledky v ukazatelích míry rozvoje lidského kapitálu. V empirické části studentka nejprve srovnává historii a současný stav vzdělávacích systémů v jednotlivých zemích a následně porovnává několik vybraných faktorů vypovídajících o stavu těchto vzdělávacích systémů. Jedná se například o výdaje na vzdělávání, míru gramotnosti, počet dokončených let studia či úroveň dosaženého vzdělání. Práce dochází k závěru, že Jihoafrická republika vykazuje mnohem horší úroveň rozvoje lidského kapitálu než Čína a Indie i přesto, že investuje do vzdělání vlastních občanů mnohem více než zbylé dvě země. Studentka v závěru vysvětluje tento rozpor historickou zkušeností Jihoafrické republiky, zejména pak důsledky rasové segregace, která (nejen ve školství) výrazně znevýhodňovala většinovou jihoafrickou populaci.

Výzkumná otázka práce je poměrně jasně formulovaná a empiricky zajímavá. I teoretický a konceptuální rámec je srozumitelný, ačkoliv místy trochu repetitivní. Jako slabou stránku v tomto ohledu vnímám absenci explicitních hypotéz, které by studentka následnou analýzou testovala. Z teorie nepřímou vyplývá předpoklad kauzálního vztahu mezi investicemi do vzdělávacího systému, rozvojem lidského kapitálu a ve výsledku ekonomickým růstem. Zcela však chybí teoretický rozbor (a z něj vyplývající hypotéza) vysvětlující možný rozpor mezi investicemi do vzdělání a rozvojem lidského kapitálu, jak tomu je v případě Jihoafrické republiky. Zároveň studentka zcela přehlíží fakt, že se Jihoafrická republika ekonomicky rozvíjí i přesto, že její lidský kapitál zaostává za Čínou a Indii, což je opět v rozporu s teoretickým rámcem. K teoretickému rámci a k samotným výsledkům práce mám tedy dvě otázky: 1) Jak je možné, že se Jihoafrická republika ekonomicky rozvíjí, i když její lidský kapitál zaostává za Čínou a Indii? 2) Jaké další faktory (kromě investic do vzdělávacího systému) vedou k rozvoji lidského kapitálu a mohou tak být příčinou odlišné úrovně lidského kapitálu mezi Jihoafrickou republikou na jedné straně a Čínou a Indii na straně druhé?

**FAKULTA
SOCIÁLNÍCH VĚD**
Univerzita Karlova

Z metodologického hlediska si studentka vybrala komparativní analýzu. Srovnává historický vývoj vzdělávacích systémů jednotlivých zemí, jejich současný stav a následně několik konkrétních ukazatelů úrovně vzdělávacích systémů. Vzhledem k tomu, že studentka sesbírala i kvantitativní data, považuji absenci (byť elementárních) statistických testů (např. korelační analýzy) za nevyužitý potenciál práce. Oceňuji alespoň grafické zpracování těchto dat. Dále postrádám hlubší syntézu nabytých poznatků. Studentka se v tomto ohledu spokojuje s konstatováním, že zaostávající lidský kapitál Jihoafrické republiky je způsoben důsledky rasově segregační politiky. Pro toto tvrzení však neposkytuje žádné další argumenty. Neprošly si i vzdělávací systémy Číny a Indie rovněž segregací populace, byť geografickou v případě Číny (str. 31) či jazykovou v případě Indie (str. 43)? Je tato historická zkušenost Jihoafrické republiky opravdu kauzální příčinou tak odlišné úrovně lidského kapitálu? Nemohla by jí být např. efektivnost výdajů na vzdělávací systémy? V neposlední řadě postrádám alespoň krátkou diskuzi na teoretickými a praktickými důsledky výsledků práce? Stejně jako studentka v příloženém projektu diplomové práce (str. 77) si například kladu otázku, zda existují nějaká opatření, která by si Jihoafrická republika mohla vzít jako příklad od Číny a Indie, aby zvýšila svůj lidský kapitál. Tato otázka však v samotné práci postrádá odpověď.

Vedlejší kritéria:

Ze stylisticko-jazykového hlediska nemám téměř co vytknout. Studentka staví na dostatečném množství relevantní bibliografie. Práce s literaturou a odkazy je v souladu s nároky na studenty magisterského studia, ačkoliv bych považoval za lepší, kdyby studentka vkládala odkazy přímo do vět, nikoliv až za celé odstavce, což mnohdy činí. Z formálního hlediska mi chybí alespoň náznak testovaných hypotéz v teoretické části, viz výše.

Celkové hodnocení:

Z celkového hlediska práce splňuje nároky magisterského studia a nejeví známky plagiátorství. Výzkumná otázka je teoreticky i empiricky relevantní. Teoretickému rámci však chybí jasně formulované hypotézy a analytická část by mohla být přesvědčivější metodologicky i argumentačně. Přes veškeré výhrady však doporučuji práci k obhajobě.

Výsledná známka: C-D

Podpis: